

Bài 26. KHOÁ LƯỠNG PHÂN

(Lí thuyết: 2 tiết)

I. YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Hiểu được khái niệm khoá lưỡng phân và nguyên tắc xây dựng khoá lưỡng phân trong phân loại sinh học.
- Biết ứng dụng khoá lưỡng phân để phân loại sinh vật.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- Giáo án, bài giảng powerpoint, máy tính.
- Tranh, ảnh hoặc mẫu vật về các loài dùng để phân loại bằng khoá lưỡng phân.
- Thiết bị để chiếu tranh, ảnh lên màn ảnh.
- Phiếu bài tập thực hành.

III. TỔ CHỨC CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC

Tiết 1

Hoạt động 1: KHỞI ĐỘNG		
Mục tiêu: Dẫn dắt HS vào nội dung bài học.		
<i>Tổ chức hoạt động</i>	<i>Hoạt động của HS</i>	<i>Kết quả/sản phẩm học tập</i>
<ul style="list-style-type: none"> – GV đặt vấn đề: <i>Có nhiều loài sinh vật trong một khu vườn rộng, làm thế nào để có thể phân biệt được chúng?</i> – GV tổng hợp và dẫn dắt vào nội dung bài học. 	<ul style="list-style-type: none"> – HS suy nghĩ, trao đổi và thảo luận theo nhóm để trả lời câu hỏi. 	<ul style="list-style-type: none"> – Nhiều câu trả lời với nội dung khác nhau.
Hoạt động 2: TÌM HIỂU KHÁI NIỆM KHOÁ LƯỠNG PHÂN, XÂY DỰNG KHOÁ LƯỠNG PHÂN		
Mục tiêu: Hiểu khái niệm khoá phân loại lưỡng phân và nguyên tắc xây dựng khoá lưỡng phân.		
<i>Tổ chức hoạt động</i>	<i>Hoạt động của HS</i>	<i>Kết quả/sản phẩm học tập</i>
<ul style="list-style-type: none"> – Tổ chức cho HS đọc, tìm hiểu, phát biểu về: Khoá lưỡng phân. 	<ul style="list-style-type: none"> – HS đọc “Mục I, Mục II” SGK để trả lời câu hỏi. 	<ul style="list-style-type: none"> – Trình bày được: <ul style="list-style-type: none"> + Khái niệm khoá phân loại lưỡng phân là kiểu phổ

- Làm quen với nguyên tắc xây dựng khoá lưỡng phân trong phân loại một số loài động vật.
- Thực hành lập sơ đồ phân loại một số loài động vật dựa vào khoá lưỡng phân.

PHIẾU BÀI TẬP THỰC HÀNH

Cho các loài sinh vật như dưới đây.

Em hãy tiến hành xây dựng khoá lưỡng phân phân loại chúng dựa theo gợi ý:

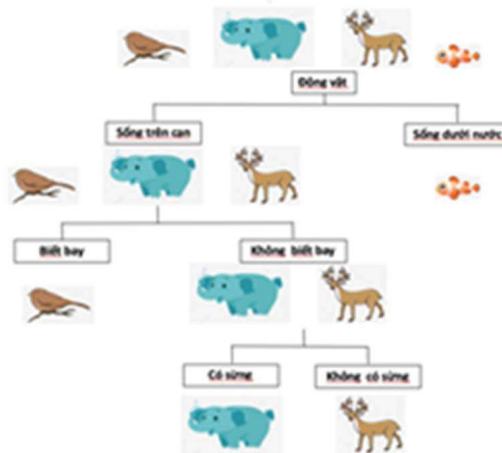
- Sống trên cạn, sống dưới nước.
- Biết bay và không biết bay.
- Có sừng và không có sừng.

- GV nhận xét, góp ý.

- Lập sơ đồ phân loại một số loài động vật bằng khoá lưỡng phân qua ví dụ trong SGK.

+ Bước 1: Lựa chọn đặc điểm để phân chia các loài thành 2 nhóm dựa trên các tiêu chí: có chân hay không có chân, cơ thể có vảy hay không có vảy, có cánh hay không có cánh, có mắt hay không có mắt, có mũi hay không có mũi.

+ Bước 2: Lập sơ đồ phân loại theo nguyên tắc xây dựng khoá lưỡng phân.

biến nhất trong các khoá phân loại.

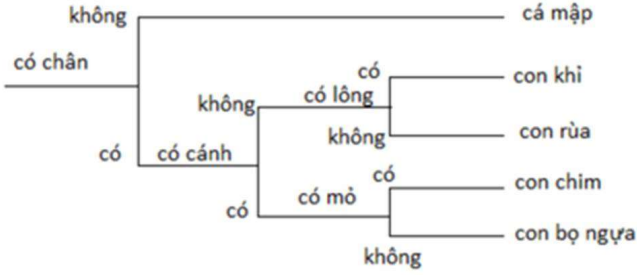
+ Nguyên tắc xây dựng khoá phân loại lưỡng phân: là từ một tập hợp các đối tượng ban đầu được tách thành hai nhóm có những đặc điểm đối lập với nhau. Sau mỗi lần tách ra, ta được 2 nhóm nhỏ hơn và khác nhau bởi các đặc điểm dùng để tách.

Tiết 2

Hoạt động 3: NHẮC LẠI KIẾN THỨC ĐÃ HỌC VỀ KHOÁ PHÂN LOẠI Ở TIẾT TRƯỚC

Mục tiêu: HS nhớ lại và củng cố khái niệm khoá phân loại và nguyên tắc xây dựng khoá phân loại.

<i>Tổ chức hoạt động</i>	<i>Hoạt động của HS</i>	<i>Kết quả/sản phẩm học tập</i>
- GV đặt câu hỏi về:	- HS suy nghĩ, trao đổi và thảo luận để trả lời câu hỏi.	- Ghi nhớ được các kiến thức đã học để vận dụng làm bài tập ở hoạt động tiếp theo.

<p>+ <i>Khái niệm khoá phân loại là gì?</i></p> <p>+ <i>Nguyên tắc xây dựng khoá phân loại.</i></p> <p>– GV tổng hợp lại kiến thức và chuyển sang phần luyện tập.</p>		
<p>Hoạt động 4: LUYỆN TẬP</p> <p>Mục tiêu: Giúp HS vận dụng kiến thức đã học về nguyên tắc xây dựng khoá lưỡng phân trong các bài tập thực tế.</p>		
<p>Tổ chức hoạt động</p>	<p>Hoạt động của HS</p>	<p>Kết quả/sản phẩm học tập</p>
<p>– Tổ chức hoạt động nhóm làm thực hành xây dựng khoá phân loại lưỡng phân.</p> <p>+ <i>Phiếu bài tập 1:</i></p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p style="text-align: center;">PHIẾU BÀI TẬP 1</p> <p>Cho các loài sinh vật như dưới đây. Em hãy tiến hành xây dựng khoá lưỡng phân phân loại chúng.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div> <p>Bước 1: Các đặc điểm để phân chia.</p> <p>Bước 2: Lập sơ đồ phân loại.</p> </div> <p>+ <i>Phiếu bài tập 2:</i></p> <p>(Bài tập 26.4 Sách bài tập)</p> <p>– GV nhận xét, góp ý.</p>	<p>– Làm việc theo nhóm.</p> <p>+ <i>Biết cách lựa chọn đặc điểm để phân chia các loài cần phân loại thành các nhóm như: có chân hay không có chân, có cánh hay không có cánh...</i></p> <p>+ <i>Tiếp tục cách làm như vậy ở từng nhóm nhỏ tiếp theo cho đến khi xác định được từng loài.</i></p> <div style="text-align: center; margin: 20px 0;"> </div> <p>– Một nhóm sẽ lên trình bày. Các nhóm khác sẽ góp ý, bổ sung.</p>	<p>– Phiếu bài tập 1 và 2.</p> <p>– Vận dụng được kiến thức đã học vào trong các bài tập thực tế.</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <p style="text-align: center;">PHIẾU BÀI TẬP 1</p> <p>Bước 1: Các đặc điểm để phân loại:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Có chân hay không có chân - Có cánh hay không có cánh - Có mỏ hay không có mỏ - Có lông hay không có lông <p>Bước 2: Lập sơ đồ phân loại</p> </div>

- **GV tổng kết, đánh giá chung.**